

БРОЈ ПО СЕПТА

НАРОД

Рукојаси се не враћају.

Огласи и белешке наплаћују се по погодби.

Редакција је у улици Франковој бр. 20.

Главни уредник
ДРАГ. С. ГОГИЋ

„Народ“ излази сваког дана по подне.

Штампареја се налази у Франковој улици бр. 20.

Власник
КРСТА Ђ. МИЉЕТИЋ

Бугарска и Румунија

Лондон, 7. окт.

»Моринг Пост« добио је из румунског извора информације, да су бугарски изасланици у Швајцарској предложили засебан мир између Бугарске и Румуније и то преко једне личности која је у сталном контакту са румунским делегатима, који су у Швајцарску дошли ради побољшања стања румунских заробљеника. У тим предлозима износе се услови, да се Бугарској поврати Нова Добруца и да се Румунија одрекне сваког утпцаја на односе на Балкану. Румунски дописник »Моринг Поста« додаје да не треба ни спомињати, са колико се презирања прешло преко тога од стране румунских изасланика. У осталом позната је ствар, да Бугари покушавају на све стране, да дођу до мира и изгледа да је сада то главни циљ бугарских изасланика у неутралним земљама.

Таке Јонеску са своје стране изјављује, да је у овом часу свака идеја о миру потпуно смешна. Кајзеров пут у Румунију, на састанак са бугарским царем у Добруци, на територији која је последњих 40 година била румунска, није ни мало уплашило Румунију, већ на против то је ојачало њену одлуку да истраје до краја.

»Немци желе засебан мир са Румунијом — завршава Таке Јонеску — и зато воде потајно пропаганду, али ови покушаји су само просто дување у ветар. И ако су жртве које је поднела Румунија, врло велике, и ако ће можда под данашњим околностима бити и још веће, Румунија неће никада закључити засебан мир. Савезници могу имати потпуно поверење у Румунију као што п она гаји према Савезницима.»

Разбојници на послу

Министар спољних послова г. Лансинг учинио је нова открића о акцији немачког амбасадора Бернсдорфа у Сједињеним Државама. Он је објавио три нове депеше које је Бернсдорф измењао са својом владом. Једна од тих депеша односи се на рушење канадске пацифичке железнице. Тај телеграм послао је немачки министар спољних послова и он гласи:

»Главни генералштаб тражи енергичну акцију за остварење плана о рушењу канадске пацифичке железнице на неким тачкама, како би се саобраћај прекинуо потпуно и за дуже време. Капетан Бош, кога познајете, вратиће се тамо кроз кратко време. Известите о томе нашег војног аташеа, да му стави на расположење потребна средства.

Потп. Цимерман.
Други телеграм упућен је немачком војном аташеу у Вашингтону и он је занимљивији по томе, што одаје још неколико других саучесника. Тај телеграм гласи:

»Потребна обавештења о лицима, која су готова да раде на разорењу железнице у Ка-

нади, можете добити од Јозефа Мак Карета у Филадельфији, од Цона Китинга, (улица Мизигон, Чикаго) и од Јеремије Ороели (16 Паткров, Њујорк). Прва два лица су потпуно сигурна; њих нам је препоручио Роше Казмет.

У Сједињеним Државама може се вршити саботажа сваке врсте у фабрикама које раде муницију и други ратни материјал, али не треба дирати вијадукте и друге железничке објекте. Амбасада не треба да буде компромитована ни у ком случају.

Исто тако треба предузети и мере за појачање ирске пропаганде, у корист Немачке.«

Овај телеграм потписао је шеф главног генералштаба.

Трећи телеграм упутио је амбасадор Бернсдорф министру спољних послова у Берлин. Он гласи:

»Одговарајући на ваш телеграм број 226., могу вам рећи, да је конференција о „амбарго“ била врло корисна за Немачку, што вам може потврдити и доктор Хале. Она је нарочито допринела, да се у Скупштини и у Сенату могу придобијати људи за

стварање већине, која ће бити наклоњена Немачкој. Конференција тражи да јој и даље указујемо своју помоћ. Нема никаквог ризика од компромитовања. Одговорите телеграфски.«

Објављујући ове телеграме, Лансинг их пропраћа и са неколико објашњења. У њима, између осталог, каже да су ови телеграми вероватно послати преко неког неутралног посланика.

ЗВЕЗДИЦЕ

Ја мислим да је немогућан одговор на ово питање: »Да ли се у пшеницу за солунски хлеб сипа песак или се у песак сипа пшеница?«

Гаргантуа

САМИ НА ДОГОВОРУ

Париз, 8 окт.

На пацифистичкој конференцији у Берну, мађарски белегати су предложили, да се умоле делегати других зараћених држава да учествују на конгресу, како би могли радити стално на остварењу мира.

»Мир! Мир!« узвикнули су мађарски делегати, »мир је неопходан.«

ЗБОР ЗА МИР

Цирих, 8 окт.

На пацифистичкој конференцији, коју је организовала бечка општина, најјачег учешћа узели су хришћански социјалисте. Шеф странке кнез Лихтенштајн, најбогатији човек у Аустрији, отворио је збор једним говором пуним похвале за Чернина, који је изложио непријатељу аустријско гледиште на мир.«

Други један говорник је рекао. »Ми смо уморни од рата али владе противничких држава нетачно тумаче ову нашу исповест. Ми хоћемо мир али частан мир, који ће нам обезбедити слободу.«

КАЈЗЕРОВ САВЕТ

Париз, 8 окт.

»Матен« има ову депешу из Амстердама: У немачком главном штабу стално држи седнице крунски савет, који је постао перманентно тело. Њега састављају цар Виљем, Хинденбург, Лудендорф, Михаелис и Килман. Пре неки дан одржан је један велики крунски савет на коме је, осим ових, био и Бетман Холвег и Билон, бивши канцелари.

Билон је био на одмору у Тараспу и позвао је у тако хитном тону, да се тумачи да Виљем жели, да претреса врло важна и нова питања.

»Матен« доводи овај савет у везу са састанком владара у Софији и са мистериозним и свечаним коментарима Чернинова говора у аустријској штампи.

СРЕЂИВАЊЕ

Петроград, 8. окт.

Припремна скупштина зваће се: Провизорни Савет Руске Републике. Он ће моћи да поставља питања влади, али неће имати права на интерпелације. Осим тога имаће право иницијативе у питањима, која се тичу државе.

РАЗОРЕН МОРАЛ

Лондон, 8 окт.

Дописник Рајтерове Агенције јавља са британског фронта:

Очајни напори Немаца да спрече, да њихови војници не падну живи у наше руке, учиниће само да код ових људи остане тешко огорчење, које ће једнога дана слободно избити, када се буду вратили у своју отаџбину и кад буду могли говорити истину.

За време последње борбе, док су неки немачки војници носили своје рањенике, два непријатељска аероплана летели су врло ниско над њима и из митраљеза су побили више њих, сматрајући да они избегавају борбу.

Исто тако примећено је, да немачки заробљеници редовно бацају одмах своје шлемове, чим буду заробљени.

ПАЛИ ЗА СЛОБОДУ

У рату за уједињење Југословена у једну државу подједнако су у Србији сарађивале све класе и, у принципу, није било никаквих разлика у гледишту на наше циљеве. Радници, исто као и сељаци, показали су извршен оданост према овој тежњи и са пуно пожртвовања вршили су своју војничку дужност.

Најинтелигентнија наша радничка класа, типографја, према свом броју, сразмерно су и сувише много изгубили. Преко стотине њих положило је свој живот за слободу југословенских народа. Заслужили су да се помену уз имена толиких других који су славно пали:

Александар Сердаревић, Антон Хорватин, Александар

ни да би на тај начин не би личили на немачке пробране стрелце и њихове митраљесе, који су међу њима омрзнути.

МИСТЕРИЈЕ

Цирих, 8 окт.

»Фрејденблат« пише, да се сад ради на одлучним догађајима, који сигурно неће бити слични платонској ноћи Ватикана нити Черниновом говору.

»Непријатељска коалиција, вела »Фрејденблат«, мора да мисли на нешто сасвим друго.«

Коментаришући ово писање и састанке у главном немачком штабу, »Матен« каже: »Откриће немачких интрига показује Немачкој да она мора напустити идеју, да може деморализацијом успешно развити пацифистички покрет у државама Споразума.

Зима јој не обећава никакв одлучан војнички успех, напротив, француско-енглески напади стално је узнемиравају и стежу.

Огромни кредити у Америци и њено живо спремање за рат задају Немачкој страх за будуће пролеће. Пангерманистичка пропаганда, потпомогнута лиферањима, више нема никаквог успеха Све то обећава да саветовања у Кајзеровом главном штабу представљају нову и озбиљну ситуацију.

СЛАБА НАДА

Цирих, 8. окт.

Победнички мир о коме говоре аустријски Немци, изазвао је протесте бечког социјалистичког органа, »Арбајтер Чајтунг«, који каже: »Мир са освајањем и са општег био би могућан само ако би наши противници били уништени тако, да им не остаје ништа друго до да мове за мир као за милост. А има ли кога међу нама који верује да је тај тренутак близу, да ће он у опште доћи једног дана?«

Игњатовић, Александар Смиљковић, Александар Јов. Симић, Андраш Тодоровић, Божа Бојић, Бошко Андоновић, Божа Милосављевић, Божа Најдановић, Војислав Пантелић, Василије Драгичевић, Влада Лазин, Влада Стефановић, Василије Бразичевић, Војислав Манојловић, Василије Баричић, Вуканин Петровић, Драгомир Љ. Поповић, Димитрије Динић, Душан Вуковић, Драгољуб Станојевић, Драгољуб Марковић »Прика«, Драгољуб Марковић, Димитрије Станисављевић, Драгица Јаковљевић, Драгомир Стојановић, Драгољуб Ђосић, Драгољуб Ђесић, Драгица Валожјећ, Живојин Мијужковић, Живојин Бран, Звонимир Милановић, Иван Акрап, Јован Васиљевић, Јосиф Илић,

Јосиф Цветковић, Јован Јоксимовић, Јован Савић, Константин Петковић, (млађи), Коста Весковић, Коста Секулић, Коста Давидовић, Љубомир Рафаиловић, Љубиша Матић, Милан Лакетић, машиниста, Милорад Ђурић, Младен Мишић, Михаило Марковић, Михаило Савић, Мирко Борисављевић, Михаило Ђушвић, Миливоје Величковић, Милан Рајић, Милош Стефановић, Милорад Секулић, Марко Васиљевић, Михаило Поповић, Милан Ђорђевић, Момчило Ристић, Милан Недељковић, машин., Милан Павловић-Топлица машин., Милан Митровић, Маринко Мирић, Милан Миличевић, Милорад Марковић, Ник. Миланковић, Петар Матић, Петар Давидовић, Петар Николић (старији), Петар Николић (млађи), Павле Панић, Радисав Ђорђевић, Радивоје Ђорђевић, Радомир Вуковић, Риста Ристић, Стојиша Ђорђевић, Света Мирковић, Спасоје (Чокалија), Радисав Милошевић, Светислав Сретковић, Светислав Црвенчанин, Стојан Јанковић, Тоша Несторовић, Тома Петровић, Тихомир Миловановић, Тодор Стојановић, Ђока Микић, Ђока Мујкић, Ђока Каракашевић, Ђока Стојановић Ђорђе Најдановић, Радивоје Илић, Владимир Поповић и Божидар Арсић

Другови погинулих и умрлих типографа спремају се да, по својим средствима помогну њиховим породицама, а о томе би требало изближе да се заинтересује и Радничка Комора.

НОВЕ ПОБУНЕ

Копенхаген, 8. окт.

Према вестима које се потврђују, појаве побуне констатоване су код немачких војника на руском и румунском фронту.

На разним деловима сектора румунског фронта немачки војници су покушали да се братиме са својим непријатељима, али су дочекани ватром. Коловође су стрељани.

ДЕОБА АУСТРИЈЕ

Штокхолм, 8. окт.

Један од оснивача социјалистичке странке у Аустрији, адвокат Пишела, дао је холандско

ЗВАНИЧНИ ИЗВЕШТАЈИ

ФРАНЦУСКИ КОМИНИКЕ

На фронту јака артиљеријска акција, нарочито на сектору мајора Менжан. Једно јако немачко извиђачко одељење покушало је да дође до француских линија у овој области али је одбијено. Немци су претрпели велике губитке и оставили су Французима заробљеника. Врло јак артиљеријски двобој северно од Безонво и у шуми Кориер.

Ништа важније на о-

скандинавском одбору изјаву, у којој протестује због учешћа једног италијанског делегата са аустријском делегацијом на међународном конгресу.

Ово учешће, рекао је Пишела, плод је насиља или каквог маневра аустријске бирократије, и нико, према садашњим условима за живот у Аустрији, нема права да говори у име италијанске странке у Аустрији.

Адвокат Пишела изјављује, да се он слаже са мишљењем мученика Чезара Батисти, чији је он пријатељ биораније и у току овог рата. Он се буни против мира, до кога би се дошло преговорима, и не види могућност измирења између зараћених, све док лична и војна сила династије Хохенцолерна и Хабсбурга буду постојале у центру Европе.

Непоправиме методе аустријске владе могу само изазвати нове катастрофе, тим пре, што се рат неће завршити све док центри заразе, који су изазвали болест, не буду потпуно уништени.

Потребно је распарчати аустријску државу. Народи, који њу састављају, треба да имају могућности да живе независно, слободно, спојени са својим народима, од којих воде порекло и у миру са осталима.

ЛЕПА СВЕЧАНОСТ

Женева, 7. окт.

Српска и белгијска колонија у Женеви, уз помоћ дама из ове вароши, приредиле су тродневну велику свечаност у корист Црвеног Крста и других добротворних установа.

Г. Франк Бренцано, угледни директор библиотеке париског арсенала, говорио је о поезији и песимама код Срба, уз сарадњу г-ђице Дома, оперске певачице и г-ђице Анекије, харфискиње.

После подне је била децја забава, на којој су српска и белгијска деца играла у народној ношњи.

сталом делу фронта.

Извештај Штаба Источне војске. — Готово на целом фронту артиљерија постаје све активнија, а на неким местима борба се претвара у јак артиљеријски двобој. На неким местима пешадија почиње ватру, да дође у додир.

ЕНГЛЕСКИ КОМИНИКЕ

Непријатељска артиљерија била је синоћ и до поноћи врло активна северно од Ланса и између Ла Тура и железничке пруге Инр-Руперс.

6. октобра јака магла поново је потпуно онемогућила

сваку ваздушну акцију. Па ипак су наши авиони помагали рад артиљерије а бачено је и око 60 бомба на разне објекте. Преко ноћ време се мало изведрило. Бачене су бомбе и на једну непријатељску железничку станицу. У току дана није било ваздушне борбе.

Доцније. — Непријатељска одељења напала су рано јутра наше положаје западно од Ланса, али су одбијена са губитцима. Обе артиљерије биле су активне северно од Инра.

ИТАЛИЈАНСКИ КОМИНИКЕ

На целом фронту активност патрола и уобичајено артиљеријско бомбардовање.

ИЗ РЕПУБЛИКЕ КИНЕ

Женева, 8. окт.

Званичне Новине у Пекингу објавиле су три указа председника кинеске републике.

Првим указом наређује се министру унутрашњих дела, да образује један одбор који ће нарочито радити на законодавним изборима. Другим се наређује окружним властима, да у року од месец дана пошаљу своје делегате како би се образовало једно консултативно тело, које ће, пре сазива нове скупштине, допунити изборни закон. Трећим указом наређује се, да се ухапсе и предаду суду виђене личности, које се окривљују да су радиле против државне безбедности, образујући засебну војничку владу у Кантону.

ФРАНЦУСКА ВЛАДА

Париз, 8. окт.

Скупштина је одлучила са 339 гласова против 214 да се интерпелација о општој владиној политици одложи за сутра.

Било је потребно, да скупштина једном новом дебатом манифестује своја осећања према кабинету. Зато ће тек гласањем после сутрашње интерпелације бити положај кабинета уређен. Група радикалних социјалиста састала се јутрос и решила да сачека владину декларацију и тек онда да се одлучи какво ће држање заузети.

ДНЕВНЕ ВЕСТИ

ФРАНЦУСКА БАНКА

Привремени Биро Француске Банке, који се налази од 15. септембра у Штабу Источне Војске, затвориће се 12. октобра.

Личности које не би до овога дана депоновале своје изгореле новчанице, мораће саме да учине код Француске Банке у Паризу потребне кораке, да им се одобри размена искварених банкнота.

ЛЕКАР ЗА ИЗБЕГЛИЦЕ

Др. П. Карлвински, лекар среза моравског, који је раније био лекар Српског Избегличког Логора, одређен је за лекара српских избеглица у Солузу и примаће болеснике у новој амбуланти, у згради цркве Св. Саве.

Примање болесника биће од 10 и 50 до 12 пре подне и од 2-4 по подне.

НАЈНОВИЈЕ ВЕСТИ

ПАРИЗ. — Савезничка конференција у Паризу одржаће се око половине октобра.

МАДРИД. — Из Ферола (Шпанија) јављају, да ће данас бити интернирани командант и официри са немачког сумарена В 23, о коме ће водити надзор шпански арсенал и војска.

ПАРИЗ. — Капетан Бушардон који води истрагу послао је у Енглеску саслушања која се односе на аферу Боло наше.

АТИНА. — Јутрос је одржан у катедрали парастос за покој душе чиновника конзулата, који су се при повратку из Турске удавили преликом торпиљирања лађе „Чита ди Бар“. Парастосу су присуствовали г. Вензелос и остали министри.

ЊУЈОРК. — Америчка влада проучава проблем о исхрани европских неутралних држава и о мерама, које треба предузети да се онемогући снабдевање Немачке.

АТИНА. — Враћајући се из Ларисе, Велестина, Фарзала, Кардице, Трикале и Ламије, где је обишао гарнизоне генерал Параскевопулос врло се оптимистички изразио о стању грчке војске и да је постала онаква, каква је била 1912 и 1913. г.

ПЕТРОГРАД. — Керенски је са генералом Верковским, министром војним и г. Терешченком, министром спољних послова отпутовао у главни штаб, где ће држати велику конференцију са савезничким војним аташеима.

ЦИРИХ. — »Фосове Новине« пишу, да је мисао о деоби Алзас — Лорена између Баварске, велике војводине Бадена и Пруске напуштена због формалних протеста, које су уложили Виртенберг и Саксонска.

БЕ-Н. — Немачка парламентарна комисија која је посетила Пољску, поднела је влади извештај у коме се излажу огромне тешкоће са којима имају да се боре власти у окупираним областима због упорног непријатељског држања становништва.

ВАШИНГТОН. — Г. Даниелс, министар морине, изјавио је, да је у програму конструисање 787 бродова (супердреднота и лађа за борбу против сумарена). Трошкови ће износити преко милијарду долара

Неке од ових лађа биће готове за неколико недеља. Конструисање других ратних бродова биће извршено што је могуће брже.

РИМ. — »Фос Цајтунг« говори о Алзасу и Лорену, потврђује да ће ускоро Немачка поднети нов предлог, у коме ће се изјаснити о алзас-лоренском питању. Већина у Рајхстагу жели да Алзас Лорен буде парламентарна конфедеративна монархија.

ПАРИЗ. — Јављају из Берна: Интернационални пацифистички конгрес, који је требао да се држи ових дана, одложен је. Немачка је била одредила своје делегате, међу којима је и католички вођа Ерцбергер. Како нико од савезника није дошао, конгрес је изгубио свој међународни карактер и зато је морао бити одложен.

ЛОНДОН. — Из учестаних Кајзерових путовања листови изводе закључак, да се Немачка налази пред проблемима врло компликованим и врло тешким за решавање.

АТИНА. — Управник Солуна г. Аргиропулос посетио је г. Папанастасију и рекао му, да припреми радови за реконструкцију вароши теку нормално и да ће варошки план бити ускоро готов.

ЦИРИХ. — Оснивач социјалистичког часописа »Ди Наје Цајт« Карл Кауцки, искључен је из странке већине зато што је, у једном великом чланку, напао империјалистичку политику немачке владе.

ЛОНДОН. — Генерал Милнес, командант енглеских трупа у Македонији, одликован је ордемом великог официра Легије Чести.

АТИНА. — Централна комисија за исхрану, у Лондону, усвојила је гледиште грчке владе да се Грчкој лиферије дневно 700 до 800 тона жита.

АТИНА. — Пирејска Банка ставила је на расположење грчкој влади 15 милиона, а Народна Банка 10 милиона драхми за набавку намирница.

СОЛУН. — Јуче је извршио самоубиство активни коњички мајор Никола Вујановић, ађутант у Министарству Војном.

Самоубиство је извршио услед нервозе.

ПЕТРОГРАД. — Три групе које чине владу изложиле су на седници услове под којима су ушле у коалициони кабинет.

СРПСКИ ЗВАНИЧАН ИЗВЕШТАЈ

Прошле ноћи ватром и ручним бомбама одбили смо две јаке непријатељске патроле у области Тушина и Зборске Косе.

МАЛИ ОГЛАСИ

ЧИТУЉА. Моја примерна супруга, односно сестра, Марија-Нина, преминула је 4 августа т. г. у Битољу, после тешког боловања. О овоме тешком губитку извештавам пријатеље и сроднике. Захваљујем лекарима: г.г. Др. Жики Михајловићу п.п. пуковнику, Хег Хугу управнику српско-енглеске болнице, Ноаху Шверсону окр. физикусу, који су се заузимали, да је спасу од смрти; за тим протојереју Поликрону Николићу и свештенику Сави Јергићу који су чинодејствовали на погребу. Ожалостени: супруг Светозар Тасић полни. писар из Битоља, сестра Софија, браћа Ђорђе и Никола и сестричина Цана.